

با سمه تعالی

رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۱
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۱	نام و نام خانوادگی:
مرکز آموزشی و تضمین کیفیت نظام آموزش و بورس http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	سؤالات	بارم
------	--------	------

قلمرو زبانی (۷ نفره)

۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) در آبگیری سه ماهی بود: دو <u>حازم</u> ، یکی <u>عاجز</u> .	.۱۵
۲	با توجه به بیت زیر، یک معادل معنایی برای واژه «شیفتگه» بباید. وقتی دل سوداییم - می رشت به بستان ها <u>بی خویشتم کردی</u> ، بوی گل و ریحان ها	.۲۵
۳	با توجه به بیت «بیا... دمان پیش گرد آفریدا / چو دخت گمنداقگن او را بدید»، معنی واژه «دمان»، در کدام گزینه به درستی <u>نمایمده است؟</u> الف) خروشنده ب) غریبه ج) چالاک د) مهیب	.۲۵
۴	در بیت: «مرغ خوشخوان را بازارت <u>باد</u> کاندر راه عشق / دوست را با ناله شب های بیداران خوش است» کدام واژه اهمیت املایی <u>نداارد</u> ? الف) عشق ب) بیداران ج) بشارت د) مرغ	.۲۵
۵	املای درست را از داخل کمانک انتخاب بیند. الف) عاقل در دفع مکاید دشمن تأخیر (نواب / رواب) زیند. ب) بعد از تو روا باشد (نقض / غمز) همه پیمان ها ج) عامل شهری به خلیفه نیشت که دیوار شهر خراب <u>باد</u> ، آست آن را (امارت / عمارت) باید کردن.	.۷۵
۶	در کدام گزینه، املای همه واژه ها به درستی آمده است? الف) رعیت - وقاوت - مفتر - صندرووس ب) توسن - اسعا - تجلی - خصم ج) حقه - معاش - طرفه - زاغر د) محنت - رعب - بیزاره - معطوف	.۱۵
۷	املای درست کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) به <u>شصت</u> اندر آورده تیر خذنگ	.۱۵
۸	کدام بخش از عبارت زیر، «حذف» شده است؟ نوع «حذف» را بنویسید. چنین گویند مردی به بغداد آمد و بر درازگوش نشسته بود و بُزی را رشته در گردن کرده، از <u>بز</u> ری <u>د</u> دوید.	.۱۵
۹	نقش دستوری ضمیر پیوسته (متصل) را در گزینه های زیر بنویسید. الف) ز روی لطف بگویش <u>که جا نگه دارد</u>	.۱۵
۱۰	در کدام گزینه، هر دو نوع «واو» عطف و ربط، دیده <u>نمی شود</u> ? الف) راهب، ضعیف و پاریک میان بود و وقتی بیلش را به زمین فرمی برد و اندکی خاک برمی داشت به دشواری نفس می کشید. ب) نگاهش آرام و حرکاتش و زندگانی اش بی تلاطم بود و خیالش تخت. ج) خانه را اجاره می دادند یا به کسی می سپردند و از قند و چای گرفته تا تره بار و بُنسن، همه را فراهم می کردند. د) ای فرزند حلالت نکنم که مطری و مسخرگی پیشه سازی <u>که همه قبیله من عالمان دین بودند</u> .	.۲۵
۱۱	کدام گروه اسمی، مطابق الگوی: «اسم+صفت+ مضاف الیه» <u>ساخته نشده است</u> ? الف) کنگره نویسندهای ایران ب) سفر تابستانی یوش ج) خلف صدق نیاکان د) گریز زندانه معلم	.۲۵

با سمه تعالی

رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۱
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۱	نام و نام خانوادگی:
مرکز آموزشی و تضمین گفایت نظام آموزش و بورس http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	سؤالات	بارم																
۱۲	در عبارت زیر، جمله هسته (پایه) و جمله واپسنه (پیرو) را مشخص کنید. معنای خاکریز هم آن گاه تفہیم می شود که در میان یک دشت باز گرفتار آتش دشمن باشی.	.۵																
۱۳	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای سازنده در زبان فارسی، مرتب کنید. دگر ره چنان شد هنر آشکار کزان خیره شد دیده روزگار	.۵																
۱۴	نقش دستوری اجزای مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) شکوفایی <u>ستره تو دل انگیز</u> است. ب) آسمانی که پس از بارش باران، <u>صف و روشن</u> است. ج) من به تو <u>شوق و شرقی</u> خواهم آموخت. د) این تلاوت قرآن نیست.	.۵																
۱۵	نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید. الف) ای <u>سرور باران ها و فصل ها</u>	.۵																
۱۶	نوع «را» در مصraig «مرا <u>سادرم</u> نام، مرگ تو کرد» را بنویسید.	.۲۵																
۱۷	در کدام مصraig، متهم با دو حرف اضافه <u>نمده</u> است؟ الف) همیشه به جنگ اندرون نامدار ب) چو آمد خروشان به تنگ اندرس ج) به سه راب بر تیرباران گرفت د) متمم با دو حرف اضافه <u>نمده</u> است؟	.۲۵																
ق روا ۱۱ (۱۱ نفره)																		
۱۸	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. هر حماسه چند ویژگی دارد؛ داستانی،، ملی و۵																
۱۹	در کدام گزینه نام نویسندۀ به ترتیب نام اثر درست آمده است؟ ا) ارزشیابی ستایزده - جوامع الحکایات - دیوار - من زنده ام - مائدۀ های زمینی الف) سه راب سپهروی - حسین واعظ کاشفی - جمال میرصادقی - معصومه آباد - نول نوی ب) جلال آل احمد - سدیدالدین محمد عوفی - جمال میرصادقی - معصومه آباد آندره زید	.۵																
۲۰	با توجه به موارد قسمت الف، آرایه های مناسب را از قسمت ب انتخاب کنید و داخل کمانک بذریسید. (قسمت ب یک مورد اضافی است). <table border="1" style="width: 100%;"><thead><tr><th>ب</th><th>الف</th></tr></thead><tbody><tr><td>(۱) بazar</td><td>الف) با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن / تا از مژه هر ساعت لعل <u>ترت افسانه</u> ()</td></tr><tr><td>(۲) حسن تعلیل</td><td>ب) کمان را به زه کرد و پگشاد بر / نبد مرغ را پیش تیرش <u>گذر</u> ()</td></tr><tr><td>(۳) سجع</td><td>ج) ما را سر باغ و بستان نیست / هر جا که تویی، تفرج آن جاست ()</td></tr><tr><td>(۴) حسن آمیزی</td><td>د) گل از شوق تو خندان در بهار است / از آنس رنگ های بی شمار است ()</td></tr><tr><td>(۵) تضمین</td><td>ه) نگه کرد سه راب و آمدش تنگ / برآشفت و تیز اندر آمد به جنگ ()</td></tr><tr><td>(۶) جناس</td><td>و) آهنگ کید و مکر کردند تا مگر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او یاک گنند. ()</td></tr><tr><td>(۷) اغراق</td><td></td></tr></tbody></table>	ب	الف	(۱) بazar	الف) با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن / تا از مژه هر ساعت لعل <u>ترت افسانه</u> ()	(۲) حسن تعلیل	ب) کمان را به زه کرد و پگشاد بر / نبد مرغ را پیش تیرش <u>گذر</u> ()	(۳) سجع	ج) ما را سر باغ و بستان نیست / هر جا که تویی، تفرج آن جاست ()	(۴) حسن آمیزی	د) گل از شوق تو خندان در بهار است / از آنس رنگ های بی شمار است ()	(۵) تضمین	ه) نگه کرد سه راب و آمدش تنگ / برآشفت و تیز اندر آمد به جنگ ()	(۶) جناس	و) آهنگ کید و مکر کردند تا مگر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او یاک گنند. ()	(۷) اغراق		.۵
ب	الف																	
(۱) بazar	الف) با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن / تا از مژه هر ساعت لعل <u>ترت افسانه</u> ()																	
(۲) حسن تعلیل	ب) کمان را به زه کرد و پگشاد بر / نبد مرغ را پیش تیرش <u>گذر</u> ()																	
(۳) سجع	ج) ما را سر باغ و بستان نیست / هر جا که تویی، تفرج آن جاست ()																	
(۴) حسن آمیزی	د) گل از شوق تو خندان در بهار است / از آنس رنگ های بی شمار است ()																	
(۵) تضمین	ه) نگه کرد سه راب و آمدش تنگ / برآشفت و تیز اندر آمد به جنگ ()																	
(۶) جناس	و) آهنگ کید و مکر کردند تا مگر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او یاک گنند. ()																	
(۷) اغراق																		
۲۱	با توجه به قسمت های مشخص شده، «نماد» و «تشبیه» را در مصraig های زیر بررسی کنید. الف) ای چون سبزه برآمده از <u>دفتر روزگاران</u> ب) حسرت نیرم به خواب آن مرداد	.۵																

با سمه تعالی

رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۱
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۱	نام و نام خانوادگی:
مرکز آموزشی و تضمین کیفیت نظام آموزش و بورس http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	سوالات	ردیف
۲۲	مفهوم کنایه های مشخص شده را بنویسید. الف) عنان را <u>گران کرد</u> و او را بخواند ب) او را <u>نیز بسمل</u> کردم تا عبرت همگان شود.	.۵
۲۲	آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) خروش سواران و اسبان ز دشت زیهرام کیوان همی برگذشت (اغراق / تشییه) ب) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد (تضمين / استعاره)	.۵
۲۴	الف) یک بیت، بـ، از بیت: «فلک در شگفتی ز عزم شماست/ ملک آفرین گوی رزم شماست» را بنویسید. ب) بیتی از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بنویسید که قافية مصراج های آن «یاک و تابناک» باشد.	۱

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۵	معنی ایيات و عبارات زیر را به نظر ساند و روان پنیسید. الف) معلم مشوش بود.	.۲۵
ب	مرگت چنان زندگی را به سخنه گرفت	.۲۵
ج	الهی، فضل خود را پار ما کن	.۵
د	تدبیر برادران برخلاف تقدیر رحمان آمد.	.۵
ه	به آورد با او پسندیده نبود	.۵
و	در چشم به هم زدنی، پشت او را به خاک رسانید.	.۵
ز	ریش بر می کند و می گفت ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میغ	.۷۵
ح	خاک، مظہر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است.	.۷۵
۲۶	حدیث: «حسابوا قبل ان تحسابو»، با کدام عبارت قرابت معنایی دارد؟ الف) به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار	.۵
۲۷	در متن زیر، «عقل» با چه ویژگی هایی وصف شده است؟ چندان تناوری و بلند که هنگام تماشا/ کلاه از سر کودک عقل می افتد	.۵
۲۸	به چه دلیل نویسنده معتقد است که: «مثل قرآن، مثل آب روان است.»؟	.۵

با سمه تعالی

رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۱
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۱	نام و نام خانوادگی:
مرکز آموزشی و تضمین کیفیت نظام آموزش و بروزرسانی http://aee.medu.gov.ir			دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲

ردیف	سوالات	بارم
۲۹	هر یک از ابیات زیر، با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟ (شماره بیت را داخل کمانک بنویسید) الف) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید ب) اشترب به شعر عرب در حالت است و طرب ا) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد ۲) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	.۵
۳۰	شاعر در بیت زیر، بر چه مفهومی تأکید دارد؟ تا زیر خاکی ای درخت تنومند مگسل از این آب و خاک ریشه بیوند	.۵
۳۱	یک ضرب المثل، معادل مصraig دو بیت زیر بنویسید. نباشی پس اینم به بازوی خویش « خورد گاو نادان ز پهلوی خویش»	.۵
۳۲	کدام مصraig با قسمت مشخص شده در زیر دارد؟ « تو را سبیده دمی در انتظار زاده شدن و <u>_____</u> در آن اتفاق شهادت نامیدم.» الف) بگذار بوسه زنیم بر شمشیری که در دستان توست ب) ای دفترهای شعری که مقاومت پیشه کرده اید ج) ای سرخ گل که فداکاری پیشه کرده ای د) تو را آب ها و خوش ها نامیدم	.۵
۳۳	جمله: « ای کاش عظمت در نگاه تو باشد » را با سروده زیر <u> شهراب</u> میهربانی مقایسه کنید. « چشم ها را باید شست، جور دیگر باید دید. »	.۵
۳۴	جمع نمره	۴
	بیروز و سرافراز بدستید.	

رتبه: کلیه رشته ها

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۱

ساعت شروع: + اصح

تعداد صفحات: ۲

مرکز آزادهای و تخصصی گفتمان نظام آموزش و پرورش
<http://ace.medu.gov.ir>

دانش آموزان روزانه سراسر گذشت در نوبت خود ادامه سال ۱۴۰۲

ردیف	واهنهای تصحیح	نمره
قطعه‌روزبانی (۷ نمره)		
۱	الف) محظوظ	.۲۵ ص ۱۷
	ب) پیر، اباشته	.۲۵ ص ۷۷
۲	سودایی	.۲۵ ص ۵۵
۳	گزینه ج	.۲۵ ص ۱۰۳
۴	گزینه ب	.۲۵ ص ۶۱
۵	الف) صواب	.۲۵ ص ۱۷
	ب) نقض	.۲۵ ص ۵۵
	ج) عمارت	.۲۵ ص ۱۰۱
۶	گزینه ب	.۱۵
۷	الف) شست	.۲۵ ص ۹۸
	ب) استرحام	.۲۵ ص ۱۲۲
۸	حذف فعل کمکی «بود» . حذف به قرینه لفظی	.۲۵ ص ۱۲۸
۹	الف) هتمم	.۲۵ ص ۴۸
۱۰	گزینه د	.۲۵ ص ۶۶
۱۱	گزینه الف	.۲۵ ص ۲۴
۱۲	معنای خاکریز هم آن گاه تفهمی می شود جمله هسته (بایه) در میان یک دشت باز گرفتار آتش دشمن باشی. جمله واپسی (پیرو)	.۲۵ ص ۷۸
۱۳	دگر ره آن چنان هنر آشکار شد	.۲۵ ص ۸۲
۱۴	گزینه ج مفعول	.۱۵ ص ۱۴۰
۱۵	الف) منادا	.۲۵ ص ۱۳۴
۱۶	نوع «را» فک اضافه	.۲۵ ص ۹۷
۱۷	گزینه د	.۲۵ ص ۹۸
قطعه‌وادی (۵ نمره)		
۱۸	به ترتیب : قهرمانی	.۲۵ ص ۹۴
۱۹	خرق عادت	.۲۵ ص ۲۷
	گزینه ب	۵. (ارزشیابی شتابزده ص ۷۱ جوامع الحکایات ص ۱۲۹ - دیوار ص ۲۷ -
	ساختمان	من زنده ام ص ۹۱ -
۲۰	الف) حسن آمیزی	.۲۵ ص ۲۵
	ب) اغراق (مضراع دوم) .۲۵ ص ۲۵	ج) مجاز .۲۵ ص ۲۵
	د) حسن تعلیل	ه) جناس .۲۵ ص ۲۵
	و) سجع	
۲۱	الف) تشییه	.۲۵ ص ۱۲۷
۲۲	الف) متوقف کردن	.۲۵ ص ۹۶

ردیف	واهنهای تصحیح	نمره
۲۳	الف) اغراق ۲۵/. ص ۹۵ ب) استعاره ۲۵/. ص ۲۹	.۱/۵
۲۴	الف شما را چو باور به بیزان بود ۲۵/. هم او مر شما را نگهبان بود ۲۵/. ص ۸ ب) از این خطه نفر پدرام پاک ۲۵/. وزین خاک جان پرور تابناک ۲۵/.	۱

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۵	معنی ایيات و عبارات:
۲۶	الف معلم پریشان و آشته بود. ۲۵/. ص ۶۴
۲۷	ب مرگت آن چنان زندگی را بی ارزش کرد. ۲۵/. ص ۲۲
۲۸	ج خدایا پخشش خود را ۲۵/. همراه ما کن. ۲۵/. ص ۱۰
۲۹	د اندیشه و عاقبت لکری برادران ۲۵/. برخلاف خواست و حکم خداوند بخشنده بود. ۲۵/. ص ۵۲
۳۰	ه در تبرد با سهراب ۲۵/. حریف او نمی شد (توانایی مقابله با او را نداشت) ۲۵/. ص ۱۰۳
۳۱	و در زمانی کوتاه ۲۵/. او را شکست داد. ۲۵/. ص ۱۲۴
۳۲	ز احساس ناراحتی و پیشمانی می کرد و می گفت افسوس ۲۵/. این نعمت من (طوطی من) مثل خورشیدی بود ۲۵/. که پشت ابر پنهان شد (طوطی را از دست دادم) ۲۵/. ص ۱۱۳
۳۳	ح خاک نشانه ۲۵/. نیازمندی مخلوق ۲۵/. در برابر بی نیازی آفریننده است. ۲۵/. ص ۷۸
۳۴	۲۶ گزینه ب ۱/۵ ص ۳۰
۳۵	۲۷ تحریر و ناتوانی عقل از درگ عظمت امام حسین(ع) ۱/۵ ص ۳۳
۳۶	۲۸ زیرا همان طور که آب آسودگی های جسم را از بین می برد و باعث شادی انسان می شود ۲۵/. قرآن نیز آسودگی های دل و روح را از بین می رود و باعث طراوت دل ها می گردد. ۲۵/. ص ۵۴
۳۷	۲۹ الف) (۲ هرآن که گردش گیتی ۲۵/. ب) (۱ چه وجود نقش دیوار و ۲۵/. ص ۱۲۷
۳۸	۳۰ عشق به وطن، وطن دوستی، دلبستگی به وطن ۱/۵ ص ۸۴
۳۹	۳۱ دشمن طاووس آمد پر او/ از ماست که بر ماست/ خود کرده را تدبیر نیست/ طوطی ز زبان خویش در بند افتاد /یا..... ۱/۵ ص ۱۰۶
۴۰	۳۲ گزینه ج ۱/۵ ص ۱۳۸
۴۱	۳۳ در هر دو به تغیر نگرش انسان نسبت به جهان خلقت توصیه شده و این که باید با بصیرت و آگاهانه به جهان پیرامون خود نگریست. ۱/۵ ص ۱۴۳
	یا: نگاه عاشقانه و پر مهر بر پدیده ها داشتن و توجه به زیبایی های معنوی جهان